

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

DLA

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ZESPOŁU SZKÓŁ URSZULAŃSKICH
W RYBNIKU**

Program został zatwierdzony w dniu **22 września 2017** na konferencji Rady Pedagogicznej.

SPIS TREŚCI

I Preambuła.

II Wstęp.

1. Podstawa prawna.
2. Charakterystyka szkoły.
3. Wartości stojące u podstaw Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
4. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

III Misja szkoły.

IV Wizja szkoły.

V Sylwetka absolwenta.

VI Ceremoniał i tradycje szkoły.

VII Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły oraz występujących zagrożeń.

1. Analiza wyników ankiet.
2. Praca wychowawcza.

VIII Założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

IX Cele oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

X Strategia wychowawczo – profilaktyczna, czyli zadania, treści i formy.

XI Ewaluacja.

I PREAMBUŁA

Istotą programu wychowawczo - profilaktycznego jest tworzenie strategii działań alternatywnych dla zachowań dysfunkcyjnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny ZSU powstał w oparciu o wizję i misję szkoły. Poprzedziła go wnikliwa diagnoza potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia w sposób całościowy treści, działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowane w szkole.

Zgodnie z przyjętą przez nas chrześcijańską wizją szkoły wychowanie rozumiemy jako wspomaganie ucznia w rozwoju. Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły bazuje na wskazaniach formacyjnych pozostawionych przez Założycielkę Zakonu, św. Anielę Merici, i urszulańskiej tradycji pedagogicznej. Aby spełnić swoje zadanie, powinien być realizowany na lekcjach wszystkich przedmiotów, godzinach wychowawczych, apelach, spotkaniach pozalekcyjnych, przez udział w uroczystościach szkolnych, kościelnych, państwowych.

Przekonani o konieczności współdziałania na rzecz dobra dziecka, w realizacji programu biorą udział zarówno uczniowie, rodzice – będący podstawowymi wychowawcami swoich dzieci, jak i nauczyciele, inni pracownicy szkoły.

Dążymy do osiągnięcia przez każdego ucznia swoich optymalnych możliwości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Program wychowawczo - profilaktyczny określa, w jaki sposób będziemy wspomagać wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budować odporność i konstruktywną zaradność). Wskazuje metody ograniczania i likwidowania rozpoznanych czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia.

Program wychowawczo - profilaktyczny wskazuje na inicjatywy wzmacniające czynniki chroniące, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwia prowadzenie zdrowego stylu życia.

II WSTĘP

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania ... (Dz. U z 2017 r, poz. 356)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej.
- Statuty SP, GIM i LO.

2. Charakterystyka szkoły

Szkoła Podstawowa Zespołu Szkół Urszulańskich Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej w Rybniku jest szkołą katolicką, głęboko zakorzenioną w urszulańskiej tradycji wychowawczej. Stąd jest ona przede wszystkim „wspólnotą wiary” wspomagającą rozwój osobowości młodego człowieka „w ewangelicznym klimacie wolności, miłości i prawdy” (Konstytucje Unii Rzymskiej Zakonu Św. Urszuli, art. 101, s. 50).

Zespół Szkół Urszulańskich w Rybniku to szkoły, które na trwałe wpisały się w historię Górnego Śląska. Od samego początku, od 1923 roku, kiedy siostry urszulanki przybyły do

Rybnika ich założeniem było stworzenie szkoły katolickiej przesiąkniętej duchem ewangelicznym, w którym centrum będzie Jezus Chrystus (Szkoły Urszulańskie w Rybniku, 1998). Na Śląsk Siostry Urszulanki przyjechały z misją założenia szkoły ogólnokształcącej. Jednak po rozpoznaniu potrzeb i lokalnych problemów zdecydowały się na prowadzenie szkoły zawodowej. Z czasem jednak siostronom udało się przekonać śląskie rodziny, osadzone w środowisku kopalń i hut, o potrzebie dłuższego i gruntownego edukowania dzieci, które otwierałoby im możliwości lepszego życia. Początkowo szkoła ta była jedynym żeńskim, katolickim liceum na Górnym Śląsku. W historii szkoły miały miejsce dwie tragiczne przerwy (1939-1945 i 1962-82) uwarunkowane historycznie, które jednak nie zniszczyły rozpoczętego dzieła. Co więcej, Siostry dalej „wiernie i radośnie” prowadziły misję wychowawczą, zgodnie z prośbami św. Anieli Merici założycielki ich dzieła (Kwas,1998). Urszulanki postanowiły podjąć nowe wyzwania i od 2001 roku powstało publiczne Gimnazjum Sióstr Urszulanek. W roku 2004 obie wówczas już koedukacyjne szkoły (liceum i gimnazjum) zostały przekształcone w Publiczny Zespół Szkół Urszulańskich w Rybniku.

Najnowsza historia Zespołu Szkół Urszulańskich w Rybniku to w dalszym ciągu poszerzanie dzieła św. Anieli. Otwarcie publicznej szkoły podstawowej, która rozpoczęła swą działalność od 01.09.2013 r w Zespole Szkół Urszulańskich, wiązało się z decyzją wspólnoty sióstr i Rady Prowincjalnej, a także przychylnością księdza Arcybiskupa Wiktora Skworca. Decyzja ta wynikała bezpośrednio z prośb lokalnego środowiska, które widziało głęboką potrzebę stworzenia katolickiej szkoły podstawowej w ich mieście.

3. Wartości stojące u podstaw Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Szacunek i miłość do każdej osoby.
2. Indywidualne i przyjazne podejście do każdego ucznia.
3. Ożywianie wartości Ewangelii w dzisiejszym świecie.
4. Wysoki poziom nauczania.
5. Jedność celów pomiędzy rodzicami, uczniami, nauczycielami szkoły.
6. Wartości patriotyczne.

4. Czynniki chroniące:

Indywidualne	Rodzinne	Związane ze szkołą	Środowiskowe i kulturowe
<ul style="list-style-type: none"> - Motywacja do nauki, - Zasoby intelektualne; - Osiągnięcia szkolne; - Przekonania moralne oparte na wartościach chrześcijańskich; - Poczucie przynależności do wspólnoty szkolnej; 	<ul style="list-style-type: none"> - Wspierający i opiekuńczy rodzice; - Bezpieczna i stabilna rodzina; - Silna więź z rodziną; - Odpowiedzialność dorosłych za rodzinę; - Wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi; - Postępowanie członków rodziny oparte o normy religijne i moralne; - Zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka - Aktywny udział rodziny w życiu religijnym; - Dawanie dzieciom dobrego przykładu, zgodność między wyznawanymi wartościami a postępowaniem; 	<ul style="list-style-type: none"> - Przyjazny klimat, życzliwa atmosfera w szkole; - Prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza; - Dostępność kół zainteresowań; - Rytuály, obrzędy szkolne budujące wspólnotę szkolną; - Jasne i czytelne zasady postępowania w szkole (regulamin, statut); - wysokie standardy pracy nauczycieli; - wykwalifikowana kadra nauczycielska; - dobra komunikacja pomiędzy rodzicami i gro-nem pedagogicznym. - szybko, dobrze funkcjonujący system prewencyjny; - natychmiastowo udzielana pomoc psychologiczno – pedagogiczna uczniom wymagającym wsparcia; 	<ul style="list-style-type: none"> Dostępność pomocy i wsparcia ze strony odpowiednich służb społecznych. - Otwartość i akceptacja wobec odmiennych religii, narodowości; - Dostęp do ośrodków kulturalnych ;

Czynniki ryzyka:

Indywidualne	Rodzinne	Związane ze szkołą	Środowiskowe i kulturowe
<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan zdrowia (cho - roby przewlekłe, niepełnosprawność, itp.); - Zakłócenia emocjonalne, depresyjność, pesymizm; - Obniżona sprawność intelektualna; - Brak osiągnięć szkolnych; - Impulsywność, brak umiejętności kierowania; własnym zachowaniem; - Niskie kompetencje i umiejętności społeczne; - Niska lub nieadekwatna samoocena; - Nadmierne korzystanie z mediów elektronicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak lub słaba więź z rodzicami; - Przemoc i dysharmonia w rodzinie, modelowanie negatywnych zachowań; - Kryzysy w rodzinie – rozwód i rozpad rodziny. - Niewystarczający nadzór lub nieodpowiednie kierowanie dzieckiem; - Małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka; - Śmierć członka rodziny; - Choroby w najbliższej rodzinie; - nieadekwatne oczekiwania rodziców wobec swoich dzieci, dotyczące osiągnięć szkolnych; - Surowa dyscyplina lub brak dyscypliny w domu; niekonsekwencja wychowawcza; - Chłód emocjonalny w rodzinie; - Niespójność między wyznawanymi przez rodziców wartościami, a rzeczywistym postępowaniem; - przeciążenie dziecka nadmiarem dodatkowych zajęć pozalekcyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - Odrzucenie przez rówieśników; - Przemoc rówieśnicza; - Słaba więź ze szkołą; - Nieżyczliwa, niesprawiedliwa postawa nauczyciela; - Niepowodzenia szkolne; - Zmiana szkoły; - Rywalizacja, nastawienie na oceny; - Brak współpracy rodziców ze szkołą; - nadmierne przeciążenie nauczycieli nadmiarem obowiązków; - nieprzestrzeganie wskazań wynikających z opinii i orzeczeń o niepełnosprawności, dostosowań wymagań edukacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zamieszkanie w aglomeracji śląskiej, duże zanieczyszczenie środowiska; - Różne miejsca zamieszkania dzieci, duże odległości od szkoły, ograniczona możliwość bezpośrednich kontaktów i kontynuacja przyjaźni; - Wzorce kulturowe osadzone w mediach elektronicznych; - Eurosieroctwo;

III MISJA SZKOŁY PODSTAWOWE

1. Nasza Szkoła Podstawowa ma charakter katolicki. Wychowanie i kształcenie jest głęboko osadzone na chrześcijańskim systemie wartości. Program szkoły zmierza do zapewnienia spójności pomiędzy wiarą i życiem.
2. Szkoła dąży do harmonijnego, całościowego rozwoju wychowanka – jego sfery intelektualnej, emocjonalnej, moralnej, społecznej i fizycznej.
3. Współpracujemy z rodzicami lub opiekunami w dziedzinie wychowania. Pragniemy, aby rodzice aktywnie współpracowali ze szkołą współtworząc atmosferę i tradycję szkoły. Przyczyniali się do spójnego oddziaływania szkoły i domu. Promowali szkołę w środowisku lokalnym. Dawali odważnie świadectwo wiary i miłości Boga, bliźniego.
4. Rozwijamy zainteresowania dzieci poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne.
5. Szkoła kształci i promuje postawy patriotyczne. Dąży do tego, by uczeń kochał Ojczyznę – Polskę i świadomie podejmował naukę i pracę dla jej dobra.
6. Szkoła uwrażliwia na piękno i odpowiedzialność za dar przyrody jako dzieło Stwórcy.
7. Szkoła dąży do wysokiego poziom nauczania, którym kieruje wykwalifikowana kadra. Staramy się, aby nauczyciele byli świadkami wiary, ludźmi bogatymi duchowo. Aby chętnie doskonalili się w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Byli ludźmi kreatywnymi, twórczymi, pełnymi inicjatywy i zaangażowania. Aby towarzyszyli swoim podopiecznym w ich potrzebach emocjonalnych, duchowych, intelektualnych i kulturowych.

IV WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWE

W świecie, który zmienia się co dnia, Święta Aniela jest dla nas inspiracją, fundamentem naszej wizji urszulańskiej szkoły. Ożywa poprzez relacje, jakie budujemy, atmosferę, którą tworzymy i nauczanie, które podejmujemy.

Nasza szkolna społeczność jest ewangelizowana poprzez świadectwo naszego życia oraz głoszenie Słowa Bożego. W świecie, który zmienia się co dnia, Św. Aniela mówi nam o:

- konieczności stałego rozwoju
- otwartości na zmiany

- stałym poszukiwaniu
- refleksowaniu nad przeszłością i otwartości na to, co niesie przyszłość
- wychodzeniu naprzeciw wyzwaniom świata, przyjmujemy różnorodny i pełen techniki świat XXI wieku i ufnie idziemy w przyszłość. Jesteśmy świadomi potrzeb, zarówno własnych, jak i innych ludzi. Szukamy nowych metod pracy, by sprostać wyzwaniom dzisiejszego i jutrzejszego świata. Odważnie stawiamy czoła stale zmieniającej się rzeczywistości. Poprzez doświadczenie bogatego życia religijnego, w tym modlitwy i Eucharystii, kultywujemy w społeczności szkolnej głębokie życie duchowe.

W Szkole Podstawowej Zespołu Szkół Urszulańskich dążymy do tego, by uczniowie w atmosferze spokoju, akceptacji mogli polisensorycznie zdobywać uwzględnioną w podstawie programowej wiedzę. Dlatego stosujemy szeroki zakres form i środków. Rozwijamy kreatywność, odpowiedzialność, umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy. Jasno określamy wymagania edukacyjne, posiadamy motywujący system oceniania. Aby uczniowie rozwijali swoje kompetencje społeczne tworzymy bogate życie kulturalne szkoły.

V SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ ZSU W RYBNIKU

Sfera fizyczna:

- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych,
- dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- ma wiedzę w zakresie zdrowego stylu życia,
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń,
- potrafi współpracować z dorosłymi w zakresie troski o własne zdrowie.

Sfera psychiczna:

- potrafi radzić sobie ze stresem i trudnymi uczuciami (gniewem, złością, strachem),
- postępuje uczciwie,
- jest pracowity i systematyczny,
- zna własną wartość, pozytywnie patrzy na świat, siebie i innych,
- korzysta z różnych źródeł informacji i wykorzystuje zdobytą wiedzę,
- potrafi wziąć odpowiedzialność za swoje słowa i czyny i ponieść ich konsekwencje,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły.

Sfera społeczna:

- jest wrażliwy na potrzeby innych i tolerancyjny; szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- potrafi rozwiązywać konflikty w formie dialogu,

- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, uzasadniać i bronić własnego punktu widzenia,
- potrafi wyrażać swoje potrzeby i uczucia,
- zna swoje prawa i obowiązki.

Sfera duchowa:

- zna wartości chrześcijańskie i kieruje się nimi (odróżnia dobro od zła),
- czynnie wyznaje wiarę,

zna i stara się wcielać w życie idee SERVIAM – służba Bogu, Kościołowi i Ojczyźnie.

VI CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY.

Szkoła podstawowa Zespołu Szkół Urszulańskich ma utrwalony tradycją bogaty zasób obrzędów i ceremonii mocno osadzony w kalendarzu uroczystości kościelnych i państwowych.

1. Symbol szkoły –znaczenie:

„serviam” oznacza w języku łacińskim "będę służyć" (Bogu, Kościołowi, Ojczyźnie, rodzinie, przyjaciołom)

"gwiazda" symbolizuje ideały, do których chcemy dążyć (Per aspera ad astra - Przez trudy do gwiazd)

Ursa Minor / Mała Niedźwiedzica - "ursula" to zdrobnienie od "ursa"; niedźwiedzica to męstwo i odwaga, którymi chcemy się charakteryzować,

"tarcza" - kształt odznaki, nasz oręż obronny przeciwko złym mocom,

"krzyż" jest symbolem naszej wiary, której zgłębianie jest naszym celem.

2. Hymn Szkoły.

3. Sztandar.

4. Święto patronalne szkoły.

5. Tradycja rozpoczęcia roku szkolnego uroczystą mszą wspólnoty urszulańskiej – uczniów, rodziców, grona pedagogicznego, pracowników szkoły.

6. Tradycja Święta Patronalnego Młodzieży, święcenie podręczników i tornistrów

7. Obchodzenie urodzin wychowawców wraz ze Mszą Św, w której uczestniczą wychowankowie.

8. Uroczystość Dnia Nauczyciela.

9. Obchodzenie Dnia Patryjotycznego z okazji Odzyskania Niepodległości.

10. Obchodzenie Dnia Św. Mikołaja.

11. Kolęda szkolna

12. Rekolekcje wielkopostne dla uczniów.

13. Dzień skupienia dla nauczycieli.

14. Piknik rodzinny.

15. Mundurek szkolny – dzienny i odświętny.

16. Poranne, apele szkolne.

VII DIAGNOZA POTRZEB

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym na podstawie analizy:

- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- dokumentacji pedagoga i psychologa,
- wywiadu z rodzicami i uczniami,

Obserwacje przeprowadzone w Szkole Podstawowej Zespołu Szkół Urszulańskich pozwoliły na określenie problemów pojawiających się w czasie roku szkolnego wśród uczniów:

- zachowania przemocowe, agresywne wśród dzieci (wulgaryzmy, złośliwe niszczenie przedmiotów),
- brak umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- izolowanie się od grupy rówieśniczej.

Zasoby Szkoły

Zasoby ludzkie:

1. Dyrektor Szkoły:

- monitorujący pracę wychowawczą i profilaktyczną,
- będący w kontakcie z wychowawcami klas, świetlicy szkolnej, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz pielęgniarką.
- współpracujący z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły
- tworzący i umacniający pozytywne relacje interpersonalne w szkole

2. Wykwalifikowane grono pedagogiczne biorące udział w konferencjach, szkoleniach z zakresu działań profilaktyczno – wychowawczych.

3. Specjaliści z zakresu: logopedii, pracy z dziećmi z Zespołem Aspergera i Autyzmem, surdopedagog.

4. Pedagog i psycholog szkolny.

5. Pielęgniarka szkolna prowadząca profilaktykę zdrowotną.

Zasoby materialne:

1. monitoring w całej szkole

2. zasoby biblioteki szkolnej

3. sala gimnastyczna, boisko szkolne, tereny rekreacyjne w ogrodzie

4. sala komputerowa, przestronne, estetyczne sale lekcyjne wyposażone w tablice interaktywne i stały dostęp do Internetu

5. gabinet psychologa i pedagoga

6. przestronna salka jadalna dająca możliwość korzystania z posiłków w sprzyjającej atmosferze

7. aula szkolna dająca możliwość organizowania konferencji, prelekcji itp.

8. kaplica

9. ogrodzony teren szkolny uniemożliwiający pojawienie się osób „trzecich.”

10. bliskie sąsiedztwo placów zabaw i siłowni publicznych

Analiza wyników ankiet

Ankietę przeprowadzono wśród:

- a) 115 na 299 uczniów SP
- b) 136 rodziców
- c) 11 nauczycieli uczących a klasach 1 - 5

Wszyscy uczestnicy badania wysoko oceniają stopień bezpieczeństwa w szkole.

- 89 uczniów (78 %) i 136 rodziców (100%)
- 92 uczniów (81 %) i 129 rodziców (96 %) jest zadowolonych z oferowanych zajęć dodatkowych
- 87 uczniów (77 %) jest zadowolonych ze sposobu traktowania przez nauczycieli
- rodzice wysoko oceniają klimat panujący w szkole – 127 – (93 %) i z relacje panujące między nauczycielami 129 osób (95%)

Ankiety pokazały, jaka jest świadomość uczniów na temat zachowań ryzykownych:

- uczniowie wiedzą, że rozsyłanie drogą elektroniczną obraźliwych, upokarzających treści, korzystanie z treści internetowych przeznaczonych dla dorosłych jest niewłaściwe - 115 – (100%),
- bardzo wysoki poziom uczniów jest świadoma zagrożeń stosowania środków uzależniających (98%)

Niepokojące są wyniki ankiet w zakresie:

- stosowania agresji i przemocy wobec innych - 27 uczniów (23 %) stwierdziła, że miały miejsca takie zdarzenia, co potwierdzają wyniki badań rodziców (13 %) i nauczycieli (36 %)
- izolowanie się od grupy - wskazało 14 uczniów (12 %) a 40 uczniów (35 %) stwierdziła, że widziała takie zachowania, 45 % nauczycieli dostrzega ten problem i 18 % rodziców.
- kradzieży rzeczy (nauczyciele 9% rodzice 8%)
- złośliwe niszczenie rzeczy należących do kolegi (36% nauczycieli, 9% i rodziców)

W badania ocenie poddano, jak uczniowie spędzają wolny czas. Uczniowie podają, że najchętniej w wolnym czasie: grają na jakimś instrumencie (47 uczniów – 41%), chodzą na koncerty (50 uczniów - 40 %), wysoki procent uczniów w wolnym czasie serfuje w Internecie (29 uczniów - 26 %)

- używanie wulgaryzmów wskazało 45 % i 33 % rodziców
- skrajne, impulsywne, silne reakcje (typu lęk)dostrzega 9% nauczycieli i 7% rodziców
- w opinii 27 % dzieci przeżywają niechęć wobec siebie, co potwierdza 4 % rodziców
- wybuchy niepostrzeżonej agresji dostrzega 18 % nauczycieli i 9% rodziców.

VIII. Założenia Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpo-

znawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- 2) rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia

IX CELE ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO – PROFOFILAKTYCZNYCH.

Praktyczne działania profilaktyczne będą dotyczyły dzieci w szkole podstawowej. Są skierowane do grupy niskiego ryzyka, w której znajdują się osoby jeszcze nieprzejawiające zachowań ryzykownych. Polega ona na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobiegania zagrożeniom oraz interwencji opóźnienia wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Biorąc pod uwagę wyniki badań przeprowadzonych w szkole sformułowano cele programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w klasach I - VIII

Cele szczegółowe:

1. Poprawa komunikacji w grupie:
 - a) sfera psychiczna - uczniowie znają normy, zasady obowiązujące w szkole i klasie, uczeń odróżnia język „Ja” i „ty,”
 - b) sfera społeczna - uczeń widzi różnorodność klasową, akceptuje ją i potrafi współpracować tworząc zintegrowany zespół klasowy,
 - c) sfera fizyczna – uczeń w języku werbalnym i niewerbalnych prawidłowo komunikuje się z uczniami i personelem szkolnych,
 - d) sfera duchowa – uczeń prezentuje postawę szacunku wobec innych w szkole i poza nią.

2. Eliminowanie zachowań agresywnych:

a) sfera psychiczna - uczeń rozróżnia emocje przyjemne od nieprzyjemnych i potrafi sobie z nimi radzić, uczeń zna konsekwencje zachowań agresywnych,

b) sfera społeczna uczeń potrafi rozwiązać problemy bez stosowania przemocy słownej,
- uczeń wie, do kogo może zgłosić się o pomoc w sytuacji trudnej.

c) sfera fizyczna – uczeń jest aktywny fizycznie, nie wykazuje zachowań agresywnych ,

d) sfera duchowa – uczeń potrafi współpracować, odczuwa chęć przynależenia do grupy i dbania o dobro innych

3. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z nowych mediów

a) sfera psychiczna - uczeń zna wady i zalety internetu, telefonu komórkowego, uczeń wie, co znaczy bezpieczne korzystanie z nowych mediów,

b) sfera społeczna – uczeń świadomie korzysta z możliwości komunikowania się za sprawą nowych mediów,

c) sfera fizyczna - uczeń kontroluje czas spędzony na korzystaniu z nowych mediów,

d) uczeń podchodzi w krytyczny sposób wobec oferty nowych mediów.

X STRATEGIE WYCHOWACZO – PROFILAKTYCZNA – ZADANIA, TREŚCI, FORMY.

strefa	Zadanie	Treści. Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
społeczna	Edukacja w zakresie kultury osobistej i kultury słowa.	Pogadanki na temat kultury języka	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów	rok szkolny
		Krótki kurs „savoir – vivre’u”	Wychowawcy, pedagog	IX-X
		Organizowanie wyjazdów do teatru, kina, filharmonii, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych.	wychowawcy	rok szkolny
fizyczna, psychiczna, społeczna	Profilaktyka zachowań ryzykownych.	Uświadamianie zagrożeń wynikających z sięgania po środki uzależniające	Wychowawcy, pedagog, psycholog	etap edukacyjny i wg potrzeb
		Uzależnienia behawioralne (komputer, telefon, hazard, zakupy itp.). Zajęcia z psychologii.	Wychowawcy, pedagog, psycholog	etap edukacyjny i wg potrzeb
		Przemoc rówieśnicza, cyberprzemoc. Film, dyskusja. Zajęcia z psychologii..	Wychowawcy, pedagog, psycholog	etap edukacyjny i wg potrzeb

		Program profilaktyczny NOE	Realizatorzy programu NOE, pedagog szkolny	Co roku
		Prawne aspekty zachowań ryzykownych.	Specjalista, policjant.	etap edukacyjny i wg potrzeb
		Sekty, grupy nieformalne, subkultury. Pogadanka, dyskusja (kl. 7)	Wychowawcy, pedagog, psycholog	etap edukacyjny i wg potrzeb
		Tematyczne lekcje wychowawcze wg bieżącego zapotrzebowania	Wychowawcy, pedagog, psycholog	rok szkolny
psychiczna, społeczna, duchowa	Kształtowanie umiejętności społecznych (asertywność, komunikowanie się, budowanie dobrych relacji).	Warsztaty dla klas w zakresie kształtowania umiejętności społecznych.	Psycholog, pedagog, wychowawcy	rok szkolny
		Granice w relacjach rówieśniczych	Pedagog szkolny	rok szkolny
		Koleżeństwo, przyjaźń, miłość. Pogadanki.	Wychowawcy	rok szkolny
		Obserwowanie postaw uczniów i bieżące reagowanie	Wychowawca, nauczyciele	rok szkolny
		Kształtowanie postawy szacunku i tolerancji. Edukacja antydyskryminacyjna.	Psycholog, pedagog, wychowawcy	Wdg potrzeb
	Odkrywanie i umacnianie w uczniach poczucia własnej wartości i szacunku dla drugiego człowieka.	Indywidualny kontakt i relacje z uczniem	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog	rok szkolny
		Zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań.	Nauczyciele przedmiotów	rok szkolny
		Wartości, zainteresowania, pasje. Pogadanka, prezentacje uczniów, dyskusja.	Wychowawcy, uczniowie.	rok szkolny
		Rekolekcje szkolne	Katecheci	Wielki Post
fizyczna, psychiczna	Kształtowanie odpowiedzialności za swoje zdrowie i życie.	Przekazywanie wiedzy i umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z trudnymi emocjami.	Psycholog, pedagog, wychowawcy	etap edukacyjny i na bieżąco
		Zaburzenia jedzenia: anoreksja, bulimia, otyłość. Film, pogadanka, wykład (7 kl)	Psycholog, pedagog, wychowawcy	
		Promocja ruchu fizycznego jako forma zajęć pozalekcyjnych – narty, łyżwy, taniec, SKS	Nauczyciele w – f	rok szkolny, na bieżąco
		Pogadanki na temat sposobów uczenia się	Psycholog, pedagog, wychowawcy	IX – X klasy I

XI EWALUACJA

Systematyczne badanie wartości i przebiegu realizacji programu profilaktycznego, będzie przeprowadzana w dwóch formach:

1. W trakcie realizacji programu:

- uzyskanie informacji o przebiegu programu
- poznanie trudności i braków, które występują w trakcie realizacji
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu

2. Po zakończeniu programu:

- dokonanie oceny postępu w zakresie wiedzy i umiejętności zdobytych przez uczestników
- uzyskanie opinii o wartości realizacji programu.

Ewaluacja będzie opierać się o następujące kryteria:

- kryterium zgodności – zgodność efektów programu z celami, zgodność z potrzebami szkoły
- kryterium efektywności – poprawa relacji i atmosfery w szkole, wzrostu umiejętności i kompetencji u nauczycieli i wychowawców, rodziców, wzrost wiedzy i umiejętności u uczniów w poszczególnych zakresach problemowych.

Zbierając informacje potrzebne do dokonania ewaluacji programu będziemy się posługiwać następującymi metodami: obserwacje, analiza dokumentów szkolnych, analizę osiągnięć uczniów, rysunkami uczniów, czy ankietą.

Ocena planowana jest na koniec roku szkolnego (maj, czerwiec). Następnie opracowanie wyników, ich prezentacja w formie prezentacji multimedialnej na radzie pedagogicznej i zebraniach rodziców na auli. Ewaluację końcową dokonamy po jej zakończeniu.